

Akşemseddin'in Dost'u

Tilki Kitap©

www.tilkikitap.com

tilki@matbumedya.com

0850 304 22 03

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

Editör: Esra Nur Yıldırım

Sayfa Tasarım: Senem Yıldırım

Kapak Tasarım: Senem Yıldırım

Kitappad
com

Kitaplobi
com

Kitapşeyleri
com

1. Basım, İstanbul, Eylül 2025

ISBN: 978-625-5896-77-3

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

AKŞEMSEDDİN'İN DOST'U

A.Nasır Kılıç - Şevket Yirik

Hocanın Vedası, Dost'un Emaneti

İstanbul Sultanı, tahtında derin düşüncelere dalmıştı. Sakalını sıvazlayan bir eliyle kuşağını sımsıkı kavrayan diğer eli, içindeki karmaşayı yatıştırmaya yetmiyordu. Hocasının veda kararı, son günlerde yüreğine tarifsiz bir hüznün bırakmıştı. O gün, sarayın bütün erkânını huzurundan uzaklaştırmış, yalnız kalmayı tercih etmişti. Fakat geniş salon bile ona dar geliyordu.

Birkaç adımda İstanbul Boğazı'na açılan balkona yöneldi. Boğaz'dan gelen serin rüzgârı derin derin içine çekti. Gözlerini ufka dikti; ama bu serinlik, içindeki yangını söndürmeye yetmedi. Yeniden salonun loş gölgelerine döndü.

Tacı nı ve kaftanını özenle çıkarıp tahtının üzerine bıraktı. Sonra salonda bir aşağı bir yukarı dolanarak yazı masasının önünde durdu. Çekmecelerden birini açtı, içinden divit kalemini, mürekkep şişesini ve bir tomar kâğıdı çıkardı. Divit kaleminin ucunu dik-katle sivriltilip mürekkebe batırdı.

Sabahtan beri zihninde yankılanıp duran mısraları, usulca kâğıda dökmeye başladı.

“Sen kokmayan gülü neyleyim,
Neyleyim sensiz baharı,
Sen doğmayan günü neyleyim,
Neyleyim sensiz ben dünyayı...”

Kalemin kâğıt üzerinde bıraktığı iz, yüreğinden süzülen bir sızı gibiydi. Yeni mısralar eklemek istedi, ama eli duraksadı. Kalemi bırakıp yazdığı kâğıdı pencereden süzülen altın renkli güneş ışıklarına doğru uzattı. Mürekkep, ışığın altında ağır ağır kuruyordu.

Sultan, salonun içinde bir o yana bir bu yana yürümeye başladı. Geniş taş döşemelere yankılanan adımları, içindeki boşluğu doldurmaya yetmiyordu. Başını hafifçe eğdi, kendi kendine kısık bir sesle mırıldandı:

“Şimdi ben sensiz neyleyim? Kime danışayım? Dostum, sırdaşım, hocam... Bunca değeri bir anda nasıl kaybederim? Kusurlarımı yüzüme cesurca vuracak kim kaldı şimdi?”

Sözleri salonda yankılandı, duvarlar bile sanki bu kederi içine çekti.

Zihni, onu yıllar öncesine sürükledi. Henüz beş-altı yaşlarında bir çocuktü. Saray odalarında, geleceğın sultanı olacağı bilinciyle yetiştiriliyordu. En iyi eğitimi alması için memleketin dört bir yanını taranmış, en bilge, en dirayetli hoca aranmıştı.

Sonunda, Hacı Bayrâm-ı Velî Hazretleri'nin seçkin talebesi Akşemseddin bulunmuştu.

Akşemseddin, yalnızca bir öğretmen değildi; şehzadenin akıl hocası, gönül yoldaşı, sırdaşıydı. İkisi, zamanla ayrılmaz bir bütün olmuştu.

Şehzade, hocasını bir gölge gibi takip eder, attığı her adımda ona eşlik ederdi. Gündüzleri birlikte eğitim meydanına inerler, ellerine aldıkları kılıçlarla meydanı çınlatan sesler arasında ustalıkla dövüşürlerdi. Hedef tahtalarına gürültüsüz saplanan oklar, ikisinin de kararlılığını gösterirdi.

Sonra atlarına atlar, dağların sarp yamaçlarına, vadilerin serin derinliklerine dalarlardı. Bazen sislerin arasında kaybolur, bazen ıssız ormanlarda vahşi hayvanların izini sürerlerdi.

Bazı günler kılık değiştirir, halkın arasına karışırldı. Sarayın görkemli duvarlarından sıyrılıp tozlu pazar yerlerinde dolaşır, satıcıların feryatlarını, halkın dertlerini kendi kulaklarıyla dinlerlerdi.

Geceleri, sarayın kütüphanesine kapanırlardı. Loş kandil ışığında, saatlerce kitapların arasında kaybolur, her konuyu derinlemesine tartışırlardı.

Tüccarlar, uzak diyarlardan, elleriyle seçtikleri nadide kitapları taşır getirirdi. Şehzade, özellikle savaş sanatına dair eserlere büyük ilgi duyardı. Yıkıcı ve ölümcül savaş aletlerinin sırlarını araştırır, satır aralarında gizlenmiş bilgileri sabırla çözerdi.

Okuduklarından notlar çıkarır, kendi elleriyle çizimler yapardı. Kalemle savaş meydanları kurar, yeni icatlar tasarlardı.

Ve zaman geldiğinde, bu birikimler meyvesini verdi.

İstanbul'un fethinde, işte o gizli çizimler, o bilinçli hazırlıklar devreye girdi. Dönemin en gelişmiş silahları olan Şahi topları ve havan topları, bizzat onun tasarımıyla hayat bulmuştu.

Macar ustası Urban, mimar Muslihiddin Ağa ve mühendis Saruca Paşa ile birlikte çalışarak surları titreten, çağ kapatıp çağ açan topları dökmüşlerdi.

Asırlar boyunca nice hükümdarlar, İstanbul'un aşılmaz surlarına dayanmış; fakat her seferinde geri çekilmek zorunda kalmışlardı.

Fakat şimdi, genç yaşında bir şehzade, Sultan Mehmet, tarihin akışını değiştirmişti. İstanbul, onun kararlılığına, bilgeliğine ve kalbinden kopup gelen inancına boyun eğmişti.

Sultan, surlarda kendi bayraklarının dalgalandığını gördüğünde dizlerinin bağı çözüldü. Bir anda yere çöktü, başını secdeye eğdi ve gözyaşları içinde Rabb'ine şükretti.

Yüzyıllardır aşılamayan surlar artık ardında kalmıştı. Kimse'nin başaramadığı bu büyük zafer, onun ve yiğit ordusunun azmiyle nihayet gerçeğe dönüşmüştü.

Rüzgârda dalgalanan sancaklar, yalnızca taş duvarları değil, asırlık hayalleri de fethetmişti. Bu an, hem büyük bir övünç hem de derin bir tevazu duygusu uyandırıyordu Sultan'ın yüreğinde. Yazdıkları destan, çağları aşacak bir mirasa dönüşmüştü.

Tam o sırada, yanında sessizce duran Akşemseddin, ağır ve kararlı bir sesle fisıldadı:

“Ey Sultanım, zafer sarhoşluğuna kapılma! Bil ki, İstanbul'un fethi yalnızca senin kılıcının keskinliğiyle gerçekleşmedi. Bu zafer, gönüllerde çok önceden kazanılmıştı. Biz sadece surların son zincirini kırdık. Toplarımızın açtığı kapılar, halkın çoktan açılmış olan gönül kapılarına denk düştü.”

Sultan, gözleri dolu dolu, başını kaldırdı. Hocasıyla göz göze geldiğinde, bir kez daha anladı: Bu fetih, yalnızca bir şehir kazanımı değil; imanla, sabırla, bilgiyle örülmüş bir zaferdi.

Akşemseddin'in sözleri, Sultan'ın yüzündeki gurur ifadesini durulttu. Şaşkınlıkla hocasına döndü. Gözlerinde hem hayret hem de hayranlık vardı.

Akşemseddin, ağır ama sarsılmaz bir tonla sözlerine devam etti:

“Bizans halkının gönlü çoktan bizimleydi, Sultanım. Çünkü Bizans ve Roma imparatorlukları arasındaki bitmek bilmeyen taht kavgaları, halkı yorgun, umutsuz ve perişan etmişti. Yöneticiler, sadece kendi çıkarlarını korumaya çalıştı; adaleti unuttular, halkın sesine kulaklarını kapadılar. Biz bunlara defalarca şahit olduk.”

Sultan dikkat kesilmişti. Akşemseddin'in sesi, dalga dalga yayılıyordu.

“Öyle ki,” dedi Akşemseddin, gözlerini hafifçe Boğaz'ın ötesine çevirerek, “Ünlü Bizanslı Notaras, 'Konstantinopolis'te